

JANMĀṢṬAMĪ VERHEVENHEID VAN ŚRĪ RĀDHĀ

*Śrī Śrīmad Bhaktivedānta
Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja*

[Op Janmāṣṭamī, alvorens te spreken over Śrī Kṛṣṇa's glorie, leidde Śrīla Gurudeva de verzamelde toegewijden tot het zingen van Śrī Jayadeva Gosvāmā's Sanskriete gebed *Śrī Maṅgala-gītam*. Hij zei, aangezien het vandaag de verschijningsdag van Kṛṣṇa is, moeten we beginnen met deze *kīrtana*. Śrīla Gurudeva zette daarna de diepe betekenis van deze *bhajana* als volgt uiteen.]

Śrīta-kamalākuca-maṅḍala! dhṛta-kunḍala! Dit is de *Maṅgala-gītam* gecomponeerd door Śrīla Jayadeva Gosvāmī. Hij zong deze *Maṅgala-gītam* aan het begin van zijn *Gīta-govinda*. Hoe wordt iets *maṅgala*, gunstig? Hoewel dit een gebed is tot Kṛṣṇa, zijn er aanwijzingen van de glorie van Śrīmatī Rādhikā aanwezig. Zonder Rādhikāji heeft Kṛṣṇa op Zichzelf geen glorie; Zijn hoogste glorie manifesteert zich alleen, wanneer Hij in Haar gezelschap is.

Śrīta-kamalākuca-maṅḍala! dhṛta-kunḍala! Wat is de conditie van Kṛṣṇa, wanneer Hij *darśana* heeft van Śrīmatī Rādhikā?

*venum karān nipatitam skhalitam śikhaṇḍam
bhraṣṭam ca pīta-vasanam vraja-rāja-sūnoḥ
yasyāḥ kaṭākṣa-śara-ghāta-vimūrcchitasya
tām rādhikām paricarāmi kadā rasena*

Śrī Rādhā-rāsa-sudhā-nidhi (39)

[Wanneer het hart van Vrajarāja's zoon, Śrī Kṛṣṇa, wordt doorboord door de pijlen van Śrīmatī Rādhikā's zijdelingse blik, laat Hij Zijn fluit vallen, glijdt Zijn pauweveer uit Zijn tulband en gaat Zijn bovenkleding in de war, terwijl Hij begint flauw te vallen. Oh, wanneer zal ik liefdevolle dienst verlenen aan Haar, die is verzadigd van *rāsa*?]

Wanneer krijg ik de gelegenheid om met *rāsa* beladen dienst te verlenen aan de lotusvoeten van Rādhājī? Wat betekent *rasa* hier? Het betekent *upāsanā* (verering) vol *rasa* aan Haar lotusvoeten, zoals uitgevoerd door Rūpa Mañjarī en anderen.

Bij het krijgen van Rādhikā's *darśana* valt Kṛṣṇa's fluit uit Zijn hand, Zijn kroon valt naar beneden, Hij raakt bewusteloos en valt tegen de grond.

Op dat moment zegt Madhumaṅgala, "Wat doe Je? Nanda Bābā en Yaśodā Maiyā zijn hier!"

*śrīta-kamalākuca-maṇḍala! dhṛta-kuṇḍala! e
kalita-lalita-vanamālā! jaya jaya deva hare*

Kṛṣṇacandra neemt Zijn toevlucht tot *śrīta-kamalā*. *Śrīta* betekent toevlucht, en hier verwijst Kamalā naar Rādhikā. *Kuca-maṇḍala* betekent, dat Kṛṣṇa Zijn toevlucht neemt tot de borsten van

Rādhikā. Kṛṣṇa staat min of meer overeen. Zonder dat kan Hij niet overeen blijven staan.

Dhṛta-kunḍala! Hij die *kunḍala* draagt. Wat betekent dit? Dat Hij altijd de herinneringen (*smṛti*) en lieve woorden (*madhura-vāṇī*) van Rādhājī in Zijn oren draagt. Zelfs Śrīla Rupa Gosvāmī heeft gezegd, "Mag mijn juweel, *Ujḡvala-nīlamanī*, door bij Kṛṣṇa's haaivormige oorkingen (*makara kunḍalas*) te blijven, de schoonheid van Zijn oren verhogen. Wat betekent 'de schoonheid van Zijn oren verhogen'? Moge Kṛṣṇa worden bekoord door het horen van de glorie van Śrī Rādhikā: dit betekent het. Wat zijn Zijn *kunḍala*? De lieve woorden van Rādhājī. Haar *madhura-vāṇī*. Zelfs Kṛṣṇa's *venu* glijdt uit Zijn hand bij het horen van Haar zoete stem.

Kalita-lalita-vanamālā! Kṛṣṇa draagt een *vanamālā*. *Kalita-lalita* betekent 'uitermate attractief en mooi'. Hoe komt Hij aan deze *vanamālā*? Door wie was hij gemaakt? Śrīmatī Rādhikā Zelf maakte hem en legde hem daarna om de hals van Kṛṣṇa. Hij werd door Haar alleen gemaakt; Ze reeg hem Zelf en gaf Hem de bloemenslinger.

"*Jaya jaya deva! hare!* – Mag de vererenswaardige Heer, de *deva* van Jayadeva Gosvāmī, zegevier! Mag Hij zegevier! *Jaya* wordt hier twee keer gezongen en daarom zijn er twee betekenissen. *Deva* betekent 'die Kṛṣṇa-deva, die is getooid met deze kwaliteiten' [zoals genoemd in *Maṅgala-gītam*]. Het betekent ook 'Hij, die de vererenswaardige Heer is van Jayadeva. Moge Hij zegevier!'"

Er is nog een ding. *Veṇuṁ kvaṇantam* (*Brahma-saṁhitā* 30). Zijn *veṇu* of *vamśī* verbijstert Brahmā, Śaṅkara, de *siddhas* en alle anderen. Wat doet hij [Zijn fluit] nog meer. Wanneer een *gopī* in *māna* is, kalmeert Hij haar *māna* met Zijn *vamśī* alleen. Welke andere kwaliteiten heeft Zijn fluit? Hij sleept op dwingende wijze alle *gopīs* uit hun huis. En ondanks dat de *vamśī* zo doeltreffend is, louter de *darśana* van Rādhikā laat hem [de fluit] uit Kṛṣṇa's hand vallen. Wat is de betekenis? Het toont Rādhikājī's glorie aan. Er zijn andere *gopīs*, wier *māna* wordt gekalmeerd bij het horen van het geluid van de *vamśī*, maar de *māna* van Rādhikājī niet. Zelfs de *vamśī* is niet in staat Haar *māna* te verdrijven. Dit toont aan, dat Śrīmatī Rādhikājī de beste onder de *gopīs* is. Ze hebben zoveel diepe gevoelens.

Sommige *deva-dāsīs* (tempeldanseressen) waren aan het zingen in het bos [van Śrī Jagannātha Purī]. Bij het horen van hun diepe gevoelens brak Heer Jagannātha Zijn deur open en ging naar het bos om naar hun lied te luisteren. Hij rende zo hard, dat Zijn kleding aan de doornen van de struiken bleef hangen en Hij liep overal over Zijn lichaam krassen op, dat het leek, alsof Zijn wonden zouden bloeden. Toen de *ārati* ging beginnen, zagen de mensen de gescheurde kleding van Jagannātha en vroegen, "Hoe is dit gebeurd?" De hoofdpriester had de tempeldeur afgesloten, maar Jagannātha had het slot verbroken en ging er vandoor. Het nieuws van dit incident kwam terecht bij

Koning Pratāparudra, die vroeg, "Hoe is dat gebeurd?"

Ze vroegen zich dat af en deden onderzoek, maar konden geen aanwijzingen vinden. De priesters maakten zich zorgen en dachten, dat ze misschien een overtreding hadden begaan, of dat dieven de tempel waren ingebroken. Jagannāthajī verscheen in de droom van de hoofd-*pūjārī* en vertelde hem, "Nee. Er waren een paar *deva-dāsīs* in het bos aan het zingen [*Gīta-govinda*] en Ik ging er naartoe om te luisteren. Geen verheerlijking van Mij is hoger dan dit."

Mahāprabhu is altijd in de gemoedstoestand van Śrīmatī Rādhikā

Er was een ander, dergelijk incident. Er was eens een *deva-dāsī* [over Heer Jagannātha] aan het zingen. Bij het horen van haar gezang rende Śrī Caitanya Mahāprabhu snel naar haar toe om haar te omhelzen. Toen Hij op het punt stond dat te doen, rende zijn dienaar Govinda achter Hem aan en probeerde Hem tegen te houden, maar Mahāprabhu rende zo hard, dat Govinda Hem niet kon bijhouden. Govinda riep, "Het is een vrouw die zingt!" Toen deze woorden Mahāprabhu's orgen binnendrongen, stopte Hij. Dankbaar zei Hij tegen Govinda, "Vandaag heb je me gespaard. Had je dat niet gedaan, had Ik mijn leven opgegeven door in de oceaan te springen."

Wat is de betekenis? Mahāprabhu demonstreerde het ideale gedrag van *brahmacārīs* en *sannyāsīs*. *Sannyāsīs* en *brahmacārīs* moeten *naiṣṭika* (devoot) in hun goede karakter zijn. Mahāprabhu zei, als Hij die vrouw zelfs maar had aangeraakt, Hij zijn leven had opgegeven door in de zee te springen. Hiervan moeten we leren. Tegenwoordig geven mensen hun saffranen kleding op en zelfs hun *daṇḍa* en gaan naar de hel. Sommige meiden komen ook [naar de *maṭha*] met de bedoeling om een *brahmacārī* op te pakken. Deze meiden zijn ook niet voorzichtig. We moeten het ideale karakter van Mahāprabhu volgen. *Brahmacārīs* en *sannyāsīs* moeten hiermee zeer, zeer voorzichtig zijn. Caitanya Mahāprabhu kan niet toestaan, dat ze dat niet zijn. Ze moeten *naiṣṭika* in hun karakter zijn, anders wijst Mahāprabhu hen af.

Veel *sannyāsīs* waarderen het, dat zoveel dames naar hen toekomen en geven hun *sannyāsa* op. Ze zeggen, "Oh, er komen zoveel dames naar me toe. Wat kan ik doen? Ze komen allemaal vanzelf!" Maar Mahāprabhu luistert niet naar deze argumenten, dus jullie moeten zeer voorzichtig zijn. Als iemand in een feeststemming bij je komt, laat ze niet toe. Hoewel ik van nature beleefd ben, ben ik met deze zaken erg strikt. Ik kan dit niet tolereren. Meisjes vooral moeten voorzichtig zijn met betrekking tot hun motieven om naar de *maṭha* te komen. Ze komen soms *brahmacārīs* of *sannyāsīs* oppikken. Ik heb hen gewaarschuwd hiervoor niet te komen. Ze kunnen alleen komen om *kari-kathā* te horen en

heel sterk te worden in Kṛṣṇa bewustzijn. [Ze kunnen komen om] liefde en genegenheid [te ontwikkelen], zoals die van de *gopīs* voor Kṛṣṇa door eerst liefde en genegenheid te hebben voor *guru* en ware Vaiṣṇava's. Ik verzoek jullie allemaal – *sannyāsīs*, *brahmacārīs* en ook de meisjes – om in dit opzicht zeer voorzichtig te zijn. Ik heb zoveel genegenheid voor mijn dochters, maar toch moet ik ook strikt met hen zijn. Wees voorzichtig.

Waarom rende Mahāprabhu naar de *deva-dāsī*? Hij had op dat moment vergeten, dat Hij Śacīnandana Gaurahari was en herinnerde Zich Kṛṣṇa en de *gopīs*. Hij dacht, dat het Rādhājī of de *gopīs* waren, die deze *kīrtana* zongen. Geabsorbeerd in die *bhāva* rende Hij dus achter de *deva-dāsī* aan. [Had Hij haar omarmd] had Zijn *kṛṣṇa-svarūpa* (gedaante) Govinda gemanifesteerd. Govinda echter redde Hem op een indirecte manier en Mahāprabhu zegende hem.

Alleen in de vorm van Kṛṣṇa zou Hij een *gopī* kunnen omarmen, niet in de gedaante van Mahāprabhu. Zulke diepe geheimen liggen in ieder vers verscholen. Hoeveel kan ik aan jullie kwijt? Wanneer men deze verzen leest, dient men dat met deze gevoelens [begrip] te doen. Dan alleen is het een dienst met *rāsa* aan Rādhājī.

Er is een ander woord in dit lied: *bhāva-khaṇḍana*. Wat betekent *bhāva*? Het verwijst naar de kringloop van geboorte, dood en verdriet. Hier betekent het verdriet. Welk verdriet voelen Rādhājī en de *gopīs*? Afzondering van Kṛṣṇa. Kṛṣṇa komt naar hen toe in

de vorm van een *sphūrti* (innerlijk visioen). Hij sluit hun ogen en ze raken ondergedompeld in *bhāva*. *Bhāva-khaṇḍana*. Door de hereniging met Rādhikā en de *gopīs* verdrijft Kṛṣṇa in hen de pijn van afgescheidenheid.

Muni-jana-mānasa-haṁsa – Kṛṣṇa Bhagavān is de zwaan, die speelt op het meer van de geest van de *munis*. Wie zijn die *munis*? *Rasika* persoonlijkheden, zoals Śukadeva, Vyāsadeva en Nārada Prabhu, en natuurlijk Jayadeva Gosvāmī, die niet minder *rasika* is. Kṛṣṇa is de zwaan op het meer van de geest van deze *munis*. Welke Kṛṣṇa? De Kṛṣṇa, die aanwezig is en verbonden is aan Rādhikājī. Als dit niet het geval was, zou de *muni-jana* Hem niet eren. Begrijp, dat alle *rasika* persoonlijkheden zo zijn.

Aan het eind van de *kīrtana* zegt Śrīla Jayadeva Gosvāmī, "*Sri jayadeva-kaver idam kurute mudam, maṅgalam-ujjala-gītam, jaya jaya deva! hare.*" Wat betekent *kurute mudam*? Dat dit lied Kṛṣṇa een plezier moet doen met de gevoelens, die het tot uitdrukking brengt. En verder, dat deze *līlās* zich in het hart van alle mensen moeten manifesteren, alle *jīvas* in deze wereld, en hen aldus moeten zegenen met toegenegen goedgezindheid. Hoe aardig is hij om dit te bidden!

Maṅgalam-ujjala-gītam. Wat betekent hier *ujjala-gītam*? Het verwijst naar datgene, dat volkomen verzadigd is van *unnatojjala-bhāvas*. Deze *bhāvas* zijn in *śṛṅgāra-rāsa*, en dit lied is volkomen verzadigd van *śṛṅgāra-rāsa*. Jayadeva Gosvāmī bidt niet alleen voor zichzelf; hij bidt dat deze gevoelens heil mo-

gen brengen aan iedereen. Śrīla Rūpa Gosvāmī heeft ook op deze manier gesproken.

*anarpita-carīm cirāt karuṇayāvatiṛṇaḥ kalau
samarpayitum unnatojjvala-rasām sva-bhakti-śriyam
hariḥ purata-sundara-dyuti-kadamba-sandīpitaḥ
sadā hṛdaya-kandare sphuratu vaḥ śacī-nandanah*

Śrī Vidagdha Mādhava (1.2)

[Mag de zoon van Śrīmatī Śacī-devī, Śrī Gaurahari, Zich voor altijd spontaan in de diepste kern van je hart manifesteren. Getooid met de stralende schittering van gesmolten goud is Hij uit Zijn grondeloze genade afgedaald (*avatirṇaḥ*) in het tijdperk van Kali om de wereld datgene te geven, dat lange tijd niet is gegeven – de schoonheid van Zijn eigen schitterend stralende *ujjvala-prema-rasa bhakti*, dienst met de hoogste genegenheid van amoureuze liefde.]

Śrīla Rūpa Gosvāmī bad ook op deze manier. Hij zei niet, "*sphuratu me śacī-nandanah*". Hij bad juist, "*sphuratu vaḥ śacī-nandanah*." Hij heeft ervoor gebeden, dat iedereen wordt gezegend. Vaiṣṇava's zijn altijd vrijgevig op deze wijze. Uit hun grootmoedigheid bidden ze, dat iedereen deze gunst mag krijgen.

Toen Mahāprabhu dit lied met diepe gevoelens en grote betekenis hoorde zingen door de *deva-dāsī*, veranderde Zijn stemming. Ofschoon Hij in *rādhā-bhāva* was, zwenkte Zijn stemming meer naar die van Kṛṣṇa. Hij wilde die *deva-dāsī* omhelzen,

omdat Hij dacht, dat ze Rādhikā was, of een andere *gopī*, zoals Lalitā of Viśākhā. Dus toen Govinda Hem tegenhield, omarmde Mahāprabhu Govinda en zei, "Oh, je hebt Me vandaag gered. Had je dat niet gedaan, had Ik Mezelf in zee verdronken." Ook dit gevoel is aanwezig, "O Govinda, je hebt Me gered, anders had Mijn *kṛṣṇa-svarūpa* zich gemanifesteerd. Iedereen zou erachter zijn gekomen, dat Ik Kṛṣṇa ben, maar jij hebt Me tegengehouden." Dus dit heeft twee betekenissen en beide zijn waar. Maar die tweede betekenis is een hele goede en diepe betekenis.

Śrī Śrī Rādhā-Kṛṣṇa een plezier doen

[Śrīla Gurudeva verzocht de verzamelde toegewijden daarna om Śrīla Jayadeva Gosvāmī's *Śrī Daśāvatāra-stotram* te zingen. Aan het eind van de *kīrtana*, chantte de *kīrtana* leider, "*Jaya daśāvatāra, jaya daśāvatāra* – alle eer aan de tien *avatāras* (incarnaties van Heer Kṛṣṇa)."]

Śrīla Gurudeva: Zing niet dit eind, "*Jaya daśāvatāra*". Zing "*Jaya daśāvatārī*". Dit is een gebed (*vandanā*) aan Keśava. Het was Keśava, die de tien incarnaties manifesteerde. Als je zingt *Jaya daśāvatāra* is dat niet verkeerd, maar *Jaya daśāvatārī* is juist en beter.

[Gurudeva vroeg daarna aan Śeṣaśāyī Prabhu om *Kṛṣṇa Deva! Bhavantam Vande* en *Śrī Nandanandanāṣṭakam* te zingen. Daarna vroeg hij Kṛṣṇa-

dāsa Prabhu om *Śrī Rādhā-kṛpā-kaṭākṣa-stava-rāja* te zingen, zoals ieder jaar op deze dag wordt gedaan.]

Śrīla Gurudeva: Wanneer Śrīmatī Rādhikā deze *Śrī Nanda-nandanāṣṭakam* hoort, wordt Ze meer dan gelukkig; dan geeft ze alles [alle heil] aan degene, die het reciteert en geeft die persoon Haar *prāṇa-vallabha* (de geliefde van Haar leven). Ze manifesteert genegenheid voor Kṛṣṇa (*kṛṣṇa-prīti*) in hun hart. En van iemand, die *Śrī Rādhā-kṛpā-kaṭākṣa-stava-rāja* zingt, dat een eerbetoon aan Śrīmatī Rādhikā is, wordt Śrī Kṛṣṇa gelukkig en brengt Hij alle spirituele zegeningen over op de persoon, die aan de lotusvoeten van Rādhikā zit. Dit is één *bhāva*, maar er is nog een andere *bhāva*.

De tweede *bhāva* is, dat deze *Śrī Nanda-nandanāṣṭakam* oorspronkelijk voortvloeide uit de lotusmond van Śrīmatī Rādhikā en werkelijk een uitdrukking van Haar stemmingen vormt. Of iemand kan het hebben samengesteld na een *sphūrti* van Haar te hebben ontvangen, of Rādhikājī heeft het Zelf gezongen. Wie anders dan Rādhājī kan immers Kṛṣṇa bezingen? Niemand anders is daartoe in staat. In dit lied beschrijft Ze al Zijn buitengewone lichaamsdelen en Zijn verbijsterende schoonheid. *Sucāru-vaktra-maṇḍalam*. Kṛṣṇa zegt, "In deze wereld is niemand zo knap als Ik. Maar wanneer Ik de schoonheid van Rādhikā zie, smelt Mijn hart volkomen. Niemand is hoger gekwalificeerd dan Ik, toch zie Ik één persoon, Rādhikā,

wier kwaliteiten in alle opzichten superieur zijn aan de Mijne. Zij is Mijn *prema-guru*."

Wie is Kṛṣṇa voor de *gopīs* en wie zijn zij voor Hem? Dit wordt uitgelegd in *Śrī Caitanya-caritāmṛta* (*Ādi-līlā*, Hoofdstuk 4), waar ook wordt vastgesteld, dat de *gopīs* alle [primaire] relaties met Kṛṣṇa hebben. Ze zijn Zijn *sakhīs* (vriendinnen), *dāsīs* (dienaresen), *preyasīs* (geliefden), *bāndhavas* (sympathisanten), *bandhus* (kammeraden) en alle andere relaties. Zelfs is de kwaliteit van moederlijkheid in Radhika aanwezig. Zij is in feite degene, die deze eigenschap deelachtig maakt aan Yaśodā Maiyā. Zij houdt datgene van Hem, waartoe Zijn moeder niet in staat is. Dus Rādhikā proeft deze vorm van Kṛṣṇa [zoals in *Śrī Nanda-nandanāṣṭakam* wordt beschreven] en Kṛṣṇa proeft Haar vorm. Nadat Zij Kṛṣṇa's glorie ten volle heeft gerealiseerd, reciteert Rādhikā deze "*sucāru-vaktra-maṇḍalanī*" in deze verzen aan anderen.

Zij alleen kan uitleggen, welke soort plezier Kṛṣṇa aan *rāsa-līlā* beleeft. Afgezien van Haar, wie anders kan dit spreken? Kṛṣṇa reciteert dit gebed [*Śrī Rādhā-kṛpā-kaṭākṣa-stava-rāja*], hetzij voor Zichzelf, of Hij manifesteert het in iemands hart.

Deze *Śrīmad-Bhāgavatam* is niet de compositie van Śukadeva Gosvāmī. Van wie is het dan? Het manifesteerde zich in zijn hart als een *sphūrṭi*. Het is ook niet de compositie van Śrīla Vyāsadeva. Van wie is het dan? *Śrīmad-Bhāgavatam* manifesteerde zich in Vyāsadeva's hart door Kṛṣṇa's genade. Evenals de

Veda's is *Śrīmad-Bhāgavatam* eeuwig. Het is in feite een miljoen keer superieur aan de Veda's.

Het vermogen van *rāsa-līlā*

Probeer één ding in het bijzonder te begrijpen. Waarom heeft Śrī Kṛṣṇa Zijn *rāsa-līlā* gemanifesteerd, dat volgens de algemene opvattingen verfoeilijk is? Een gewone toegewijde kan niet begrijpen, dat Kṛṣṇa de vrouwen van andere mannen verzamelt en een schijnbaar abominabele daad, zoals *rāsa-līlā*, verricht. Waarom deed Kṛṣṇa dat? Śrīla Rūpa Gosvāmī legt uit, dat Kṛṣṇa heel mededogend is. Als Hij deze *līlā* uit Goloka Vṛndāvana niet naar deze wereld had gebracht en het hier ten uitvoer had gebracht, had niemand ervan geweten. Door dit spel en vermaak uit te voeren wilde Hij vooral in het hart van degenen, die dit ontberen, een begeerte (*lobha*) wakker maken om over dit spel te horen. Welke soort begeerte? Een begeerte voor *parakīya-rasa*. Alle *gopīs* in *rāsa-līlā* waren in *parakīya-rasa*, *unnatojjvala bhāva*. Hij deed het om *lobha* wakker te maken in degenen, die het niet hadden; om de toegewijden, die een dergelijke begeerte reeds wel hadden, aan te zetten om deze *rāsa* te proeven, en om de gevoelens van degenen, die deze emoties reeds proefden, een kans te geven om afgescheidenheid te ervaren; daarom voerde Kṛṣṇa dit spel uit. Niemand heeft meer mededogen dan Kṛṣṇa, behalve één ander persoon. Wie? Śrīmatī Rādhikā.

Dus deze *Śrī Rādhā-kṛpā-katākṣa-stava-rāja* zijn Kṛṣṇa's woorden. Waar heeft Hij ze uitgesproken? Terwijl Hij op de oever van *Śrī Rādhā-kunḍa* zat.

*agha-rūpur api yatnād atra devyāḥ pradāda-
prasara-kṛta-katākṣa-prāpti-kāmaḥ prakāmam
anuserati yad uccaiḥ snāna-sevānubhandhaiḥ
tad ati-surabhi rādhā-kunḍam evāśayo me*

Śrī Rādhā-kunḍāṣṭakam (3)

[Voor het plezier van *Śrīmatī Rādhikā* en omdat Hij ernaar smacht om Haar genadevolle zijdelingse blik te vangen baadt Kṛṣṇa Zelf regelmatig in *Rādhā-kunḍa*, waarbij Hij zorgvuldig alle nodige rituelen in acht neemt. Moge die hoogst betoverende *Rādhā-kunḍa* mijn toevlucht zijn.]

Wat zegt *Śrīla Raghunātha dāsa Gosvāmī* hier? Dat *agha-rūpur* (Kṛṣṇa), die hoopt *Rādhikā's kṛpā-katākṣa* (Haar genadevolle zijdelingse blik) toegeworpen te krijgen, drie keer per dag (*tri-sandhyā*) een bad neemt in *Rādhā-kunḍa*. Na zijn bad vereert Hij Haar en bidt, "O *Rādhikājī*, wees Me alsjeblijft genadig. Je bent in *māna* met Mij. Als Jij Me dit aandoet, waar moet Ik heen? Ik ben niet in staat om in deze conditie zelfs een moment lang Mijn levensadem vast te houden." Wiens *vandanā* (gebed) is dit? Het is Kṛṣṇa's *vandanā* aan *Śrīmatī Rādhikā*.

Al deze gevoelens gaan zeer diep. Zonder de *ācāryas* in onze *guru-paramparā*, vooral *Rūpa*, *Raghunātha*, *Viśvanātha Cakravartī* *Ṭhākura* tot *Bhaktivino-*

da Ṭhākura, kun je de diepten van deze waarheden niet binnengaan. Zonder *Uj्jvala-nīlamanī* te bestuderen kan niemand *Śrīmad-Bhāgavatam* en al deze *ślokas* bevatten. Wanneer je *Uj्jvala-nīlamanī* diepgaand bestudeert, manifesteren zich de *sphūrtis* van al deze spelen in je hart. Dit wordt *bhajana* genoemd. Iemand die dit niet ervaart, is miljoenen kilometers verwijderd van de mogelijkheid om *bhajana* uit te voeren. Daartoe vieren we festivals en organiseren we *hari-kathā*, zodat iedereen kan samenkomen. Op die manier kunnen duizenden inwoners van Mathurā komen, zelfs maar voor een dag, en tenminste tijdens de lezing. We organiseren ook festivals in Vṛndāvana, zodat de inwoners van Vṛndāvana kunnen komen. Wat is de *svarūpa* van Vṛndāvana? Dat weten ze niet. Het zou hen volkomen zijn ontgaan, indien Gauḍīya Vaiṣṇava's zoals zij [Rūpa, Raghunātha en anderen] niet waren gekomen. Deze onderwerpen bevatten uiterst diepe gevoelens.

Rāsa-līlā, de hoogste van al het spel en vermaak, is heel effectief. De *bālyā-līlā* (kinderspel) van Yaśodā Maiyā, die Kṛṣṇa vastbindt, is zeer sterk, maar *rāsa-līlā* is miljoenen keren sterker. Śrīla Śukadeva Gosvāmī zei daarom,

*vikṛīḍitaṁ vraja-vadhūbhir idam ca viṣṭhoḥ
śraddhānvito 'nuśṛṅṇuyād atha varṇayed yaḥ*

*bhaktim parām bhagavati pratilabhya kāmam
hṛd-rogam āśv apahinoty acireṇa dhīraḥ*

Śrīmad-Bhāgavatam (10.33.39)

[Een bezadigd persoon, die met vol vertrouwen voortdurend de bovenzinnelijke *rāsa-līlā* van Bhagavān Śrī Kṛṣṇa met de jongedames van Vraja hoort of beschrijft, krijgt eerst *parā-bhakti* voor de lotusvoeten van Bhagavān. Daarna zal hij snel zijn zintuigen leren beheersen en voor altijd vrij worden van de ziekte van het hart: wereldse lust.]

Kṛṣṇa heeft dit soort spel gemanifesteerd. Hier betekent het woord *anu* 'voortdurend'. Het betekent ook *ānugatya*, onder leiding van een Vaisnava, die het heeft gehoord uit de lotusmond van *śrī guru* en die hem heeft gediend. Na te hebben gehoord van *śrī guru* en datgene te hebben gerealiseerd, dat werd gesproken, spreekt hij het zelf voor zijn leerlingen, die *anusṛṇuyād* uitvoeren, onafgebroken horen. Wat gebeurt er dan? Eerst *kāma*. Wat betekent *kāma*? *Premamaya-bhāva* (een gevoel voorzien van *prema*) komt [in het hart van zo een leerling], en daarbij komt, dat alle *kāma-roga*, of de ziekte van materiële lust, wordt uitgebannen. *Kāma-roga* verdwijnt niet [op een andere manier]. Deze *kāma* wond zelfs Nāradaḥ op en maakte, dat Śaṅkarajī naakt rondliep. *Rāsa-līlā* is het spel, waarin Kṛṣṇa's *kāma* zegeviert. Niemand anders had dit spel kunnen uitvoeren.

Dus [door het horen en beschrijven] van dit spel en vermaak verdwijnt *hṛd-roga* (de ziekte van het

hart) en ontwikkel je gehechtheid met begeerte aan Kṛṣṇa. Dit is de reden, waarom onze Gosvāmīs dit spel hebben onthuld, en vóór hen, Śrīla Śuka-deva Gosvāmī. Ze deden dat in opdracht van Kṛṣṇa en Rādhājī. Dit noemen we *bhajana*. Wat voor een idee van *bhajana* hebben degenen, die weigeren deze zaken te horen? Helemaal niets. Maar zulke *bhajana* is voor ons het doel van het leven.

Ik kan nu niet meer tijd geven. Ik moet wat rust nemen. Hierna, tot zes uur vanavond, zal *Śrīmad-Bhāgavata-kathā* worden gegeven door Tīrtha Mahārāja, Rasānanda Prabhu, Parivrajaka Mahārāja en anderen en ze zullen beginnen bij het begin van het Tiende Canto. De avond-*ārati* wordt snel gedaan, zodat we tegen achten vanavond weer kunnen gaan zitten [in de tempelkamer bij elkaar komen]. In die tussentijd wordt ook *parikramā* [van Tulasī en de Deities] uitgevoerd samen met andere ceremoniën. Indien er zoveel mensen zijn, dat het niet voor iedereen mogelijk is om *parikramā* te doen [van de Deities en Tulasī], zetten jullie Tulasī hier neer [in het midden van de kamer] en lopen jullie om haar heen.

Dus nu gaat het festival van het luisteren naar *Śrīmad-Bhāgavatam* beginnen en iedereen gaat luisteren. Hoewel jullie het spel en vermaak van de Heer diverse keren hebt gehoord, geeft Bhagavān Zijn genade aan iedereen, die het nog een keer hoort. Je moet niet denken, "Ik heb het al een keer gehoord, dus ik hoef het niet nog een keer te horen. Nu ga ik praten en luisteren anderen." Als ik

gezond was, zou ik ook gaan zitten luisteren. Vroeger, van 1954 tot nu, deed ik de *parikramā* [van de *dhāma*] op blote voeten. Nu kan ik dat niet meer doen. Ga me niet op allerlei manieren nadoen. Aanvaard mijn ideaal en gezichtspunt. Ga niet alleen naar klassen, waar ik spreek. Dit is niet juist. Alleen toegewijden met speciale *sevā* hoeven een lezing niet bij te wonen. De rest moet luisteren. Als de toegewijden uit het Westen moeite hebben met het verstaan van Hindi, denkt ik, dat het beter voor hen is om apart te gaan zitten en over *Śrīmad-Bhāgavatam* te spreken. Zo kunnen we voortgang maken. Nu ga ik er vandoor. Haal een kleine tafel en leg *Śrīmad-Bhāgavatam* erop voor degene, die de klas geeft.

Gaura premānande!

Een lezing gegeven in de Śrī Keśavajī Gauḍīya Maṭha,
Mathurā, India,
op de ochtend van Janmāṣṭamī, 20 augustus 2003
Gepubliceerd door het Harikatha Team

Nederlandse vertaling: Indirā dāsī 2017
Publicatie: www.jayaradhe.nl